

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Broj:

Podgorica, 1. februar 2024.

IZVJEŠTAJ

sa konferencije „ Plan rasta: Zapadni Balkan i EU“ koja je održana 22. januara 2024. godine u Skoplju

*Predsjednik Vlade Crne Gore **Milojko Spajić** je učestvovao na konferenciji „ Plan rasta: Zapadni Balkan i EU“ koja je održana 22. januara o.g., u Skoplju. U sastavu crnogorske delegacije bili su ministarka za evropske poslove **Maida Gorčević**, ministar finansija **Novica Vuković**, šef Kabineta predsjednika Vlade **Branko Kravac** i savjetnica za ekonomsku politiku **Milena Milović**.*

Pored premijera Sjeverne Makedonije i Crne Gore, na konferenciji su učestvovali premijeri Sjeverne Makedonije **Talat Džaferi**, Albanije **Edi Rama** i Kosova **Aljbin Kurti**, kao i predsjednik Srbije **Aleksandar Vučić**. Na konferenciji su učesvovali Generalni direktor za susjedstvo i politiku proširenja Evropske komisije **Gert Jan Kopman** i pomoćnik državnog sekretara SAD za evropska i evroazijska pitanja **Dzejms O Brajan**.

U fokusu konferencije bila je dinamika i realizacija Plana rasta za Zapadni Balkan koji uključuje dvije milijarde bespovratne pomoći i četiri milijarde povoljnih kredita za ubrzanje socio-ekonomske konvergencije sa EU. Na konferenciji konstatovano da se Plan rasta razlikuje od dosadašnjih predloga EU i da svaka država prepoznaje važnost napreka, ali i spremnosti za promjenama i reformama. Plan je postavljen tako da svaka država napravi svoju reformsku agendu koju treba da realizuje i implementira do 2027. godine. Plan rasta je odlična prilika za pristup Jedinstvenom evropskom tržištu, dok će se njegovom realizacijom koja zavisi i od EU, ali najviše od država ZB udvostučiti BDP po glavi stanovnika u narednih 10 godina.

Predsjednik Vlade Spajić istakao da je riječ o veoma važnom projektu kojem su zemlje regiona definisale dalji pravac djelovanja u procesu evropske integracije. Spajić je ocijenio da je integracija u unutrašnje tržište važna prilika koju zemlje Zapadnog Balkana moraju iskoristiti. Na toj liniji, istakao da za Crnu Goru članstvo u EU nije formalna kategorija, već potreba duboke ekonomske integracije koja će građanima omogućiti životni standard po mjeri razvijenih zemalja Evrope. U tom smislu, premijer poručio da je Vladi prioritet jasan – „da ekonomska integracija postane realnost, da kvalitet života bude bolji, a članstvo u Evropskoj uniji izvjesno”.

Spajić je kazao da u „Crnoj Gori vjerujemo da naša snaga dolazi iz našeg jedinstva”, te je siguran da se isti princip može primijeniti i na region stvaranjem funkcionalnog i povezanog regionalnog tržišta. Plan rasta je instrument koji će pomoći ostvarenje tih ciljeva, te poručio da je Crna Gora u potpunosti posvećena implementaciji Plana koji se odnose na održivi razvoj, inovaciju i inkluzivne ekonomske politike.

Premijer Spajić je podsjetio da je Vlada Crna Gora krajem prošle godine pripremila Reformsku agendu na kojoj će dodatno raditi sa Evropskom komisijom. Istakao da su u Reformskoj agendi identifikovane prioritetne oblasti: poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora, digitalne i zelene energetske tranzicije, razvoj ljudskih resursa i jačanje vladavine prava. Naglasio da je Crna Gora uz vrlo kratke rokove stvorila uslove za osnovne reformske mjere na temelju kojih će dalje unapređivati politike i definisati finalnu verziju dokumenta.

U trenutnim geopolitičkim okolnostima, ali i za evropsku perspektivu regiona, SAD su poslale jasnu poruku podrške efikasnijoj integraciji Zapadnog Balkana u Evropsku uniju. Pomoćnik državnog sekretara SAD za evropska i evroazijska pitanja **Džejms O Brajan** istakao da je Plan rasta EU pokretačka snaga ka prosperitetnoj budućnosti država Zapadnog Balkana i velika šansa za ekonomski razvoj, ali i ispit zrelosti političara na vlasti da ubrzaju pristupanje EU.

Na kraju konferencije usvojena je Zajednička izjava, kojom su se lideri Zapadnog Balkana obavezali na razvoj država po evropskim standardima. Takođe, u izjavi je istaknut značaj saradnje svih država u regionu kao strateškog saveza država ZB kako bi ostvarili prvenstveno pojedinačne, a istovremeno i zajednički cilj, članstvo u EU.